

بررسی تطبیقی پولشویی در حقوق کیفری ایران و کنوانسیون های بین المللی

www.ketab.ir

نگارنده:

نازیلا دانش زاده

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

سرشناسه	: دانش‌زاده، نازیلا، ۱۳۶۱-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی تطبیقی پولشویی در حقوق کیفری ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی / نگارنده نازیلا دانش‌زاده.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۲۸۰۶-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۹۷-۲۰۸.
موضوع	: پول‌شویی -- قوانین و مقررات کیفری -- ایران Money laundering -- Law and legislation -- Criminal provisions -- Iran پول‌شویی -- قوانین و مقررات کیفری Money laundering -- Law and legislation -- Criminal provisions پول‌شویی -- جنبه‌های حقوقی Money laundering -- Legal aspects پول‌شویی -- پی‌جویی Money laundering investigation پول‌شویی -- ایران -- پی‌جویی Money laundering investigation -- Iran حقوق بین‌الملل International law حقوق تطبیقی Comparative law
رده بندی کنگره	: ۹۶۶KMH
رده بندی دیویی	: ۱۵۵/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۱۹۳۶۰۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

بررسی تطبیقی پولشویی در حقوق کیفری ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی

نگارنده: نازیلا دانش‌زاده

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۲۱۸ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۲۸۰۶-۶

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

چاپ و نشر: نوروزی-۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می‌باشد.

گلدستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، پاساژ رضا، کدپستی ۴۹۱۶۶۵۷۳۷۶

entesharatnorouzi

۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸-۰۹۱۱۳۷۱۹۱۱۵

www.entesharate-norouzi.com

entesharate.norouzi@gmail.com

چاپ و نشر نوروزی

فهرست مطالب

۱۰.....	مقدمه.....
۱۵.....	فصل اول: بررسی حقوقی و جرم شناختی پولشویی.....
۱۶.....	مبحث اول: بررسی حقوقی پولشویی.....
۱۶.....	گفتار اول: مفاهیم و تاریخچه پولشویی.....
۲۶.....	گفتار دوم: عناصر تشکیل دهنده جرم.....
۲۷.....	بند اول : عنصر قانونی و عنصر مادی.....
۲۸.....	الف : شرایط مقدماتی.....
۲۸.....	۱ - ضرورت وجود جرم قبلی.....
۳۳.....	۲- خصوصیات مال حاصل از ارتکاب جرم.....
۳۶.....	۳- خصوصیات مرتکب جرم.....
۳۹.....	ب : عمل مرتکب.....
۴۱.....	ج: شیوه ها و وسایل ارتکاب جرم.....
۴۱.....	۱- شیوه های مشتمل بر استفاده از بانک ها.....
۴۳.....	۲- تصفیه پول.....
۴۴.....	۳- افتتاح حساب با هویت مجعول.....
۴۴.....	۴- معاملات کلان از طریق نزدیکان.....
۴۴.....	۵- وام های صوری و دروغین.....
۴۵.....	۶- اسمورفینگ.....
۴۵.....	۷- استفاده از بانکهای کارگزار.....
۴۶.....	۸- نقل و انتقال الکترونیکی و استفاده از کارتهای هوشمند.....
۴۹.....	۹- بهشت های مالیاتی.....
۵۰.....	د: شیوه های مربوط به استفاده از مؤسسات مالی غیر بانکی.....
۵۰.....	۱- حواله.....
۵۱.....	۲- استفاده از بازار بورس و خرید و فروش سهام و اوراق بهادار.....

۵۲.....	۳- استفاده از مؤسسات بیمه.....
۵۴.....	۲- استفاده از کازینو ها.....
۵۵.....	۳- استفاده از مؤسسات غیر انتفاعی و خیریه.....
۵۵.....	۴- استفاده از بازار هنر و عتیقه جات و جواهرات.....
۵۶.....	۵- استفاده از متخصصان حرفه ای.....
۵۸.....	ه: مراحل پولشویی.....
۵۹.....	۱- مرحله جایگزینی.....
۶۰.....	۲- مرحله لایه گذاری.....
۶۱.....	۳- مرحله ادغام.....
۶۲.....	ی: مشارکت و معاونت در پولشویی.....
۶۶.....	مبحث دوم : بررسی جرم شناختی بزه پولشویی.....
۶۶.....	گفتار اول: اهداف و ضرورت جرم انگاری و ویژگی های رایج پولشویی.....
۷۲.....	بند اول :فراملی بودن و سازمان یافتگی.....
۷۷.....	بند دوم: بدون قربانی بودن.....
۷۹.....	بند سوم: میزان پولشویی.....
۸۲.....	بند چهارم: اهداف و علل و آثار و زیان های اقتصادی و سیاسی و اجتماعی پولشویی.....
۸۸.....	گفتار دوم: رابطه پولشویی و جرایم مواد مخدر و تروریسم.....
۱۰۱.....	فصل دوم: مستندات و کنوانسیون های بین المللی و منطقه ای و راهکارهای مبارزه با پولشویی.....
۱۰۲.....	مبحث اول: کنوانسیون های بین المللی و منطقه ای مبارزه با پولشویی.....
۱۰۲.....	گفتار اول: مستندات بین المللی و منطقه ای پولشویی.....
۱۰۴.....	بند اول: پول شوئی و تامین منابع مالی تروریسم (واکنشهای پس از ۱۱ سپتامبر).....
۱۰۶.....	بند دوم: یازده سپتامبر و پاسخ ها و پاسخ ایالت متحده.....
۱۱۰.....	بند سوم: ویژگی فرا سرزمینی شدید قانون.....
۱۱۲.....	الف: تسری دامنه تکلیف ضبط سوابق به معاملات واسطه ها و کارگزاران با بانکهای خارجی.....
۱۱۳.....	ب: تقسیم بندی اطلاعات.....
۱۱۴.....	گفتار دوم: اسناد و توافق نامه های جهانی و منطقه ای.....

بند اول: کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر و داروهای روانگردان مصوب ۱۹۸۸.....	۱۱۴
بند دوم: اعلامیه کمیته بال.....	۱۱۷
بند سوم: کنوانسیون شورای اروپا و دستورالعمل اروپایی در زمینه پولشویی.....	۱۱۸
بند چهارم: کنوانسیون سازمان ملل علیه جرایم سازمان یافته فراملی.....	۱۲۱
گفتار سوم: نهادها و سازمانهای مبارزه با پولشویی.....	۱۳۰
بند اول: نیروی ویژه اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی «فاتف».....	۱۳۰
بند دوم: گروه اگمونت.....	۱۳۳
مبحث دوم: راهکارهای ارائه شده برای مبارزه با پولشویی.....	۱۳۶
گفتار اول: راهکارهای تقنینی.....	۱۳۷
بند اول: جرم‌انگاری پولشویی در قوانین داخلی و پیش‌بینی کیفرهای متناسب با جرم.....	۱۳۷
بند دوم: شناسایی مسئولیت کیفری برای اشخاص حقوقی.....	۱۴۵
گفتار دوم: راهکارهای اجرایی و اداری.....	۱۴۸
بند اول: مسئولیتها و تکالیف مؤسسات مالی.....	۱۴۸
۱- رعایت اصل شناخت مشتری.....	۱۴۸
۲- حفظ سوابق مالی.....	۱۵۲
۳ - گزارش موارد مشکوک.....	۱۵۶
۴ - تعدیل اصل رازداری حرفه‌ای.....	۱۶۱
۵- عدم اطلاع به مشتری درخصوص گزارش موارد مشکوک.....	۱۶۳
۶- آموزش کارکنان و کارمندان.....	۱۶۵
گفتار سوم: راهکارهای قضایی.....	۱۶۷
بند اول: تسهیل کشف و اثبات جرم.....	۱۶۷
۱- پذیرش اماره مجرمیت.....	۱۶۷
۲- استفاده از مخبرین و فنون ویژه تحقیق.....	۱۷۱
بند دوم: مصادره و ضبط اموال.....	۱۷۳
بند سوم: همکاری قضایی بین‌المللی.....	۱۷۵

مقدمه

منظور از پول شویی عبارت است از پول های کثیفی را که از منابع نامشروع به دست آمده در روند مبادلات نقل و انتقالات بانکی و مالی و امثال این ها وارد کنند و به عنوان دارایی های مشروع در تبادلات اقتصاد جامعه و عملیات مالی افراد قرار دهند . با وجود آنکه چون پول را از منابع نامشروع به دست آورده اند می بایست با آن برخورد حقوقی و قضایی شود و مصادره گردد ، آن پول های آلوده را وارد سیستم اموال و دارایی های مشروع جامعه می کنند و به عنوان اموال مشروع و پاک جلوه می دهند و مقصود از پول شویی این گونه اعمال است. امروزه ، پول شویی یک جرم سازمان یافته و فراملی است که معمولاً بعد از وقوع یک جرم سازمان یافته فراملی دیگر از قبیل قاچاق مواد مخدر ، قاچاق کالا ، قاچاق ارز و جرایم گوناگون رایج در دنیای امروز به وقوع می پیوندد.

هنگامی که فعالیت های نامشروع از قبیل مواد مخدر ، قاچاق کالا و... در قالب جرایم سازمان یافته و فراملی ظاهر شد به دنبال آن فعالیت های غیر قانونی پدیده پول شویی امروزی هم آغاز گردید.

باند های جنایتکار در آمده های نامشروع کلان خود را با استفاده از تکنیک های پیشرفته که امروزه برای نقل و انتقال پول ها در سیستم های بانکی و مالی در دنیا ایجاد شده سریع تر و زودتر روانه بازار کردند و مثل بقیه اموال مشروعی که تحصیل می شود جلوه دادند .

از سوی دیگر دنیا متوجه شد سازما نه های جنایتکار برای نیل به اهداف و اعمال خود از امکانات و تکنیک های سریع که در پیشرفت اقتصاد ، صنعت و خیلی امور دیگر استفاده قرار می گیرد سوء استفاده می کنند :

پول های آلوده را به سیستم های بانکی و مالی وارد می کنند و از کشوری به کشور دیگر حواله می دهند و این پول های کثیف را مانند سایر داراییهایی که مشروع هستند پاک جلوه می دهند .

از این کارهم برای توسعه فعالیت های نامشروع خودشان استفاده می کنند و هم پول های آلوده را در معاملات رایج به کار گرفته و از منابع آن بهره مند می شوند .

این سوء استفاده ها ضربه ها و ضررهای زیادی به اقتصاد کشورها و تعادل بازارها وارد می سازد. مقصود از مبارزه با پول شویی این است که اجازه ندهند برای شستشوی پول های کلان آلوده و در آمده های حاصل از منابع نامشروع از سیستم های پیشرفته امروزی استفاده نمایند و آنها را

وارد بازار کنند استفاده ببرند و به اقتصاد ملی و جامعه ضرر بزنند. منشاء های نامشروع در آمد و پول آلوده را مخفی نگه دارند و فعالیت های نامشروع خودشان را هم توسعه دهند.

بنابراین پول شویی وقتی مصداق پیدا می کند که منشاء درآمد و پول غیر قانونی و نامشروع باشد. همچنین، پول آلوده قابل توجه و هنگفت و متعلق به شبکه ای سازمان یافته باشد که در این صورت تمام آثار بد را برای جامعه و اقتصاد و کسانی که دارای کسب حلال و دارایی مشروع هستند در پی دارد، اقتصاد جامعه را به فساد می کشاند و مفسد گوناگون سیاسی - اجتماعی را هم پدید می آورد که در مجموع به ضرر کشور و مردم است. ولی سود سازما نه‌ای شوینده پول های کثیف را به دنبال دارد.

پولشویی عملی است بعد از کسب درآمد از منابع نامشروع و جرم مضاعفی است بعد از فعالیت نامشروع و در امتداد آن، که از نظر اخلاقی و اقتصادی بسیار خطرناک و زیان بار تر از جرم اول است، پول شویی جرمی غیر از جرم تحصیل درآمد از منابع نامشروع از قبیل درآمد حاصل از قاچاق مواد مخدر و... در طول آن می باشد.

مقصود از پول شویی این است که هرآمد نامشروع را مشروع جلوه دهند و در سیستم اقتصادی جامعه وارد کنند که البته در این فرایند، نقل و انتقال، مبادله و خرید و فروش هم خواهد بود و این امر برای اقتصاد سالم جامعه بسیار خطرناک است و باید هر چیزی که به این پولشویی کمک می کند ممنوع شود، چه فعل باشد چه ترک فعل.

مثلاً به مقامات رسمی و مسئولان اطلاع ندهند و یا برعکس، به سازمان شوینده پول اطلاعاتی بدهند تا دارنده پول نامشروع را کمک بکنند که البته هم این ها جزئی از فرایند پولشویی و تمام مراحل جرم است.

پولشویی فرایندی بزهکارانه است که در جریان آن عواید ناشی از فعالیت های مجرمانه در مسیرهای قانونی قرار میگیرد و به ظاهر پاک و تظهير میشود. فرایندی که آثار جبران ناپذیری را بر پیکره سیاسی اقتصادی و فرهنگی جامعه بر جا میگذارد. هم پیوندی نزدیک و آشکار پدیده پول شویی با فعالیت های بزهکارانه و نقش اساسی آن در ترغیب یا تسهیل فعالیت های بزهکاران و امکان تداوم یا تقویت جرایم سازمان یافته اهمیت و شناسایی و رویارویی با این پدیده شوم و ایجاد عزم جهانی را برای مبارزه با این معضل به ویژه از دهه ۱۹۸۰ به این سو، دو چندان ساخته است. در اواخر دهه پیمان نامه ها و کنوانسیون هایی به منظور مقابله با پول شویی تدوین شده اند، که یکی از مهمترین آنها، کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد (مریدا) مصوب سال ۲۰۰۳ میلادی می باشد.